T093 ATĐ 5 (20) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q118-Nghiệp Uẩn-Luận về Tà Ngữ

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 118

LUAÄN VEÀ TAØ NGÖÕ (Phaàn 3)

Caùc phaùp do nghieäp maø coù ñöôïc, phaùp aáy neân noùi laø thieän-baát thieän hay laø voâ kyù? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà nghóa cuûa mình. Nghóa laø Ñoäc Töû Boä, Luaän giaû Phaân Bieät, muoán laøm cho aâm thanh ñeàu laø quaû dò thuïc. Hoûi: Hoïc döïa vaøo Löôïng naøo maø ñöa ra caùch noùi nhö vaäy? Ñaùp: Döïa vaøo lôøi noùi cuûa baäc Thaùnh. Nhö luaän Thi Thieát noùi: "Vì sao Boà-taùt caûm ñöôïc töôùng Phaïm aâm cuûa baäc Ñaïi Só? Bôûi vì Boà-taùt xöa kia trong ñôøi khaùc, lìa boû lôøi noùi thoâ aùc, nghieäp naøy ñeán cuoái cuøng ñaït ñöôïc aâm thanh coõi Phaïm." Döïa vaøo caùch noùi naøy cho neân hoï lieàn chaáp aâm thanh laø quaû dò thuïc. Vì ngaên chaën yù naøy ñeå hieån baøy taát caû aâm thanh khoâng phaûi laø quaû dò thuïc, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Caùc phaùp do nghieäp maø coù ñöôïc, phaùp aáy neân noùi laø thieän- baát thieän hay laø voâ lyù? Ñaùp: Döïa vaøo quaû dò thuïc, caùc phaùp do nghieäp maø coù ñöôïc thì phaùp aáy laø voâ kyù. Hoûi: Taïi sao ñöa ra caùch noùi naøy? Ñaùp: Hoaëc coù caùc phaùp tuy do nghieäp maø coù ñöôïc nhöng khoâng phaûi laø voâ kyù, nhö caùc luaät nghi-khoâng luaät nghi..., vì choïn laáy phaùp aáy cho neân ñöa ra caùch noùi naøy: Döïa vaøo quaû dò thuïc, caùc phaùp do nghieäp maø coù ñöôïc thì phaùp aáy laø voâ kyù. Trong naøy, Ñoäc Töû Boä vaø Luaän giaû Phaân Bieät hoûi Luaän giaû ÖÙng Lyù raèng: Nhaát ñònh ñöa ra caùch noùi naøy döïa vaøo quaû dò thuïc, caùc phaùp do nghieäp coù ñöôïc thì phaùp aáy laø voâ kyù chaêng? Ñaây laø thaåm ñònh toâng

chæ cuûa ngöôøi khaùc ñaõ noùi. Neáu khoâng thaåm ñònh toâng chæ cuûa ngöôøi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 118 329

khaùc ñaõ laäp ra maø vaán naïn ngöôøi ta, thì khoâng coù ñuû ñieàu kieän cho raèng ngöôøi ta laøm sai; cuõng laø ñöa ra vaán naïn nhöõng ñieàu maø ngöôøi ta khoâng noùi, cho neân thaåm ñònh raèng: Nay oâng chaáp nhaän coù theå nhaát ñònh ñöa ra caùch noùi naøy, döïa vaøo quaû dò thuïc, caùc phaùp do nghieäp maø coù ñöôïc, thì phaùp aáy laø voâ kyù chaêng? Luaän giaû ÖÙng Lyù traû lôøi raèng ñuùng nhö vaäy. Vò aáy laïi hoûi raèng: Laø yù muoán theá naøo, taâm thieän cuûa Nhö Lai noùi ra lôøi

noùi vôùi aâm thanh vi dieäu-aâm thanh ngoït ngaøo-aâm thanh hoøa nhaõ-aâm thanh vöøa yù, lôøi noùi naøy laø thieän chaêng? Luaän giaø ÖÙng Lyù traû lôøi raèng ñuùng nhö vaäy. Vò aáy lieàn vaán naïn raèng: Haõy nghe toâi noùi, nôi thaát baïi-nôi sai laïc cuûa oâng traùi vôùi nôi töï mình noù ra. Neáu ñöa ra caùch noùi naøy: Döïa vaøo quaû dò thuïc, caùc phaùp do nghieäp maø coù ñöôïc, thì phaùp aáy laø voâ kyù; thì khoâng neân noùi taâm thieän cuûa Nhö Lai noùi ra lôøi noùi vôùi taâm thanh vi dieäu-aâm thanh ngoït ngaøo-aâm thanh hoøa nhaõ-aâm thanh vöøa yù, lôøi noùi naøy laø thieän. Ñöa ra caùch noùi naøy laø khoâng hôïp vôùi ñaïo lyù. Neáu ñöa ra caùch noùi naøy: Taâm thieän cuûa Nhö Lai noùi ra lôøi noùi vôùi aâm thanh vi dieäu-aâm thanh ngoït ngaøo-aâm thanh hoøa nhaõ-aâm thanh vöøa yù, lôøi noùi naøy laø thieän; thì khoâng neân noùi laø döïa vaøo quaû dò thuïc, caùc phaùp do nghieäp maø coù ñöôïc, phaùp aáy laø voâ kyù; maø ñöa ra caùch noùi naøy thì khoâng hôïp vôùi ñaïo lyù. Luaän giaû ÖÙng Lyù giaûi thích vaán naïn aáy raèng: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Boà-taùt xöa kia trong ñôøi khaùc, taïo taùc taêng tröôûng nghieäp Ñaïi Toâng Dieäp-caûm ñeán quaû dò thuïc, nhôø vaøo nhaân duyeân naøy laàn löôït chuyeån ñoåi sinh ra Ñaïi chuûng vi dieäu laø yeát haàu cuûa Nhö Lai, töø ñaây coù theå phaùt ra aâm thanh cuûa lôøi noùi vi dieäu,maø aâm thanh khoâng phaûi laø dò thuïc. Hoûi: Neáu taát caû aâm thanh khoâng phaûi laø quaû dò thuïc, thì luaän Thi Thieát noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Ñaùp: Döïa vaøo nhaân laàn löôït chuyeån ñoåi, cho neân döa ra caùch noùi nhö vaäy, nhöng maø taát caû aâm thanh khoâng phaûi laø quaû dò thuïc. Hoûi: Vì sao caùc aâm thanh khoâng phaûi laø quaû dò thuïc? Ñaùp: Hoaëc coù ngöôøi noùi: AÂm thanh thuoäc veà söï bieåu ñaït thöù ba, nghóa laø luùc ñaàu do nghieäp sinh ra caùc Ñaïi chuûng, Ñaïi chuûng sinh ra aâm thanh, aâm thanh thuoäc veà thöù ba cho neân khoâng phaûi laø quaû dò thuïc. Laïi coù ngöôøi noùi: AÂm thanh thuoäc veà söï bieåu ñaït thöù naêm, nghóa laø ban ñaàu do nghieäp sinh ra Ñaïi chuûng dò thuïc, Ñaïi chuûng dò thuïc sinh ra Ñaïi chuûng tröôûng döôõng, Ñaïi chuûng tröôûng döôõng sinh ra Ñaïi chuûng ñaúng löu, töø Ñaïi chuûng ñaúng löu naøy sinh ra aâm thanh, aâm thanh thuoäc veà thöù naêm cho neân khoâng phaûi laø quaû dò thuïc. Laïi coù ngöôøi noùi: AÂm thanh tuøy theo yù muoán maø chuyeån, khoâng phaûi laø phaùp dò thuïc coù theå theo yù muoán maø chuyeån.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 118 330

Laïi coù ngöôøi noùi: AÂm thanh laïi sinh ra aâm thanh, khoâng phaûi laø töø dò thuïc laïi sinh ra dò thuïc. Laïi coù ngöôøi noùi: AÂm thanh laø do gia haïnh hieän taïi maø phaùt ra, quaû dò thuïc laø nghieäp tröôùc kia maø daáy khôûi. Laïi coù ngöôøi noùi: Luùc lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát thì ngöõ bieåu lieàn ñoaïn maát, neáu laø dò thuïc thì phaûi ñeán luùc lìa nhieãm cuûa ba coõi môùi ñoaïn maát. Laïi coù ngöôøi noùi: AÂm thanh coù ba loaïi, ñoù laø thieän-baát thieän vaø voâ kyù, quaû dò thuïc chæ laø voâ kyù. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu aâm thanh laø dò thuïc thì sinh vaøo nôi ñaùng yeâu quyù, leõ ra taát caû moïi luùc ñeàu phaùt ra aâm thanh nhö yù; sinh vaøo nôi khoâng phaûi laø ñaùng yeâu quyù, leõ ra taát caû moïi luùc ñeàu phaùt ra aâm thanh khoâng nhö yù. Hieän thaáy coù luùc cuøng vôùi ñieàu naøy traùi ngöôïc nhau, cho neân khoâng phaûi laø dò thuïc. Laïi coù ngöôøi noùi: AÂm thanh coù giaùn ñoaïn,

saéc chaát dò thuïc khoâng coù giaùn ñoaïn, cho neân aâm thanh khoâng phaûi laø dò thuïc. Nhöng caùc Boà-taùt do hai nhaân duyeân, phaùt nguyeän caàu mong töôùng Ñaïi só phu vaø Phaïm aâm vi dieäu cuûa Ñöùc Phaät: 1. Do ñaõ töøng thaáy. 2. Do ñaõ töøng nghe. Do ñaõ töøng thaáy, nghóa laø Boà-taùt aáy, töøng thaáy Chö Phaät ôû nôi phaùp hoäi lôùn, vì caùc höõu tình maø duøng aâm thanh coõi Phaïm, thuyeát giaûng Chaùnh phaùp ñeå phaù tan luaän thuyeát cuûa ngoaïi ñaïo, saâu xa vi dieäu-ñaày ñuû töôùng tröôïng phu. Do ñaõ töøng nghe, nghóa laø Boà-taùt aáy, voán coù nghe Nhö Lai duøng aâm thanh coõi Phaïm, thuyeát giaûng Chaùnh phaùp cho ñeán ñaày ñuû töôùng tröôïng phu. Luùc baáy giôø Boà-taùt thaáy-nghe hoan hyû, taâm yeâu thích saâu saéc, vì vaäy lieàn theà nguyeän tieáp nhaän thuaän theo Chaùnh nhaân aáy, caùc giôùi caám-phaïm haïnh tònh tieán cuûa mình, ñeàu neân hoài höôùng nguyeän ôû ñôøi vò lai, ñöôïc chuù trong chuûng loaïi coâng haïnh cuûa Ñaïi Só nhö vaäy. Do yù thích naøy laïi duøng caùc loaïi hoa höông-vaät duïng cuùng döôøng- aâm nhaïc tuyeät vôøi nhaát, cuùng döôøng nhö Phaät-Ñoäc giaùc-Thanh vaên, taïo ra nhieàu hình töôïng, vaâng lôøi haàu haï cuùng döôøng cha meï-thaày daïy vaø ngöôøi cuøng chung phaïm haïnh. Luùc tu nhöõng phöôùc nghieäp thuø thaéng nhö vaäy, taát caû ñeàu hoài höôùng caàu mong töôùng aâm thanh coõi Phaïm naøy. Laïi thöôøng xuyeân tröø heát hai loaïi nghieäp ñaïo, ñoù laø lôøi noùi thoâ aùc vaø lôøi noùi taïp ueá. Bôûi vì thöôøng xuyeân tröø heát lôøi noùi thoâ aùc, cho neân caûm ñöôïc töôùng Ñaïi Só vaø Phaïm aâm vi dieäu, nhôø vaøo phaïm aâm naøy phaù tan taát caû luaän thuyeát khaùc cuûa ngoaïi ñaïo. Bôûi vì thöôøng xuyeân tröø heát lôøi noùi

taïp ueá, cho neân caûm ñöôïc ngoân töø nghieâm tuùc-uy duõng vaø trong treõo, nhôø vaøo ngoân töø naøy laøm maát ñi taùc duïng cuûa taát caû luaän thuyeát laï luøng thuoäc theá tuïc. Ví nhö coù ngöôøi troâng thaáy nôi khaùc ôû choán laàu ñaøi tuyeät vôøi röïc rôõ, tröng baøy naêm loaïi nhaïc cuï vui chôi thoûa thích, nghe ngöôøi ta taáu leân aâm thanh cuûa naêm loaïi nhaïc cuï, daáy leân suy nghó nhö vaäy: Mình ñeán luùc naøo coù laàu ñaøi tuyeät vôøi nhö vaäy, tröng baøy naêm loaïi nhaïc cuï, vui chôi thoûa thích? Ñaõ suy nghó roài chòu khoù doàn heát coâng söùc thöïc hieän, tích goùp tieàn baïc cuûa caûi, gioáng nhö söï mong caàu aáy ñeàu coù theå laøm ñöôïc. Boà-taùt cuõng nhö vaäy, do thaáy vaø nghe maø phaùt nguyeän caàu mong töôùng aâm thanh coõi Phaïm cuûa Ñöùc Phaät. Caùc nghieäp quaù khöù... Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Coù nhöõng ngöôøi khoâng bieát ñeán quaù khöù-vò lai, ngu muoäi veà ba ñôøi, muoán laøm cho quaù khöù-vò lai ñeàu laø khoâng coù, chæ noùi voâ vi hieän taïi laø coù. Vì ngaên chaën yù chaáp aáy ñeå hieån baøy quaù khöù vò lai laø phaùp coù thaät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Laïi nöõa, nguyeân côù soaïn ra phaàn luaän naøy, laø bôûi vì muoán ngaên chaën nhöõng luaän thuyeát cuûa ngoaïi ñaïo. Hoï noùi raèng taát caû caùc phaùp sau laøm nhaân cho tröôùc, gioáng nhö luoàng nöôùc sau thuùc eùp luoàng nöôùc tröôùc laøm cho tung leân-laøm cho tuoân chaûy; nhö vaäy luoàng nöôùc sau laøm nhaân cho luoàng nöôùc tröôùc; caùc phaùp cuõng nhö vaäy, do phaùp cuûa nieäm sau ñaõ thuùc ñaåy, khieán cho töø vò lai khôûi leân tieán vaøo

hieän taïi, lai töø hieän taïi dieät maát tieán vaøo quaù khöù, vì vaäy vò lai laøm nhaân cho hieän taïi, hieän taïi laøm nhaân cho quaù khöù. Vì ngaên chaën yù chaáp kia ñeå laøm roõ taát caû caùc phaùp, tröôùc laøm nhaân cho sau, khoâng phaûi laø sau laøm nhaân cho tröôùc. Neáu noùi phaùp sau laøm nhaân cho phaùp tröôùc, thì traùi vôùi duyeân khôûi cuûa caùc phaùp trong-ngoaøi. Traùi vôùi duyeân khôûi cuûa phaùp beân trong, nghóa laø thuaän theo Haønh duyeân voâ minh, cho ñeán Laõo töû duyeân sinh; nhôø vaøo con caùi maø coù cha meï; nhaõn thöùc laøm duyeân sinh ra nhaõn saéc, cho ñeán yù thöùc laøm duyeân sinh ra yù phaùp; töø phaàn vò AÙt-boä-ñaøm sinh ra phaàn vò Yeát-la-lam, cho ñeán töø phaàn vò giaø yeáu sinh ra phaàn vò treû trung. Traùi vôùi duyeân khôûi cuûa phaùp beân ngoaøi, nghóa laø thuaän theo maàm non laøm nhaân cho haït gioáng, cho ñeán quaû laøm nhaân cuûa hoa... Neáu nhö vaäy thì coù sai laàm lôùn, ñoù laø chöa laøm maø seõ coù ñöôïc; phaûi nhaän laáy dò thuïc thieän- aùc tröôùc, sau môùi taïo ra nghieäp thieän-aùc; rôi vaøo nguïc voâ giaùn tröôùc, sau môùi taïo ra naêm toäi ngoã nghòch; nhaän laáy ngoâi vò Luaân Vöông tröôùc, sau môùi taïo ra nghieäp Luaân Vöông; chöùng quaû Voâ thöôïng chaùnh ñaúng Boà-ñeà tröôùc, sau ñoù môùi tu haïnh Boà-taùt. Neáu chöa laøm maø coù ñöôïc, thì

cuõng phaûi laø ñaõ maát ñi. Nhö vaäy thì khoâng coù raøng buoäc vaø giaûi thoaùt, ñöøng coù sai laàm naøy! Vì vaäy, caùc phaùp tröôùc laøm nhaân cho phaùp sau, khoâng phaûi laø sau laøm nhaân cho tröôùc. Bôûi vì nhaân duyeân naøy, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Caùc nghieäp quaù khöù thì quaû aáy laø quaù khöù chaêng? Ñaùp: quaû aáy hoaëc laø quaû quaù khöù, hoaëc laø quaû vò lai, hoaëc laø quaû hieän taïi. Nghóa laø quaû dò thuïc bôõi vì ñaõ dieät... sai khaùc, cho neân trôû thaønh ba loaïi. Hoûi: Caùc nghieäp vò lai thì quaû aáy laø vò lai chaêng? Ñuùng nhö vaäy, bôûi vì khoâng phaûi laø quaû ôû tröôùc-nhaân ôû sau. Hoûi: Caùc nghieäp hieän taïi thì quaû aáy laø hieän taïi chaêng? Ñaùp: Quaû aáy hoaëc laø hieän taïi, hoaëc laø vò lai; nhö tröôùc ñaõ giaûi thích. Trong naøy, coù ngöôøi noùi: döïa vaø saùt-na hieän taïi maø soaïn luaän. Döïa vaøo ñaây maø noùi caùc nghieäp quaù khöù, thì quaû aáy tuøy thuoäc vaøo ñôøi naøo, maø nghieäp aáy ñeàu coù boán loaïi, ñoù laø thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, cho ñeán thuaän theo khoâng nhaát ñònh maø nhaän quaû. Caùc nghieäp vò lai-caùc nghieäp hieän taïi, tuøy theo quaû voán coù, nghieäp aáy cuõng coù boán loaïi, maø khoâng neân noùi caùc nghieäp hieän taïi thì quaû aáy laø hieän taïi, bôûi vì khoâng phaûi laø saùt-na naøy taïo nghieäp, thì ngay saùt-na naøy nhaän laáy quaû dò thuïc. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Trong naøy döïa vaøo phaàn vò hieän taïi maø soaïn luaän. Döïa vaøo ñaây maø noùi caùc nghieäp quaù khöù thì quaû aáy laø quaù khöù-vò lai-hieän taïi. Caùc nghieäp vò lai-caùc nghieäp hieän taïi thì quaû aáy laø vò lai, ñeàu noùi nhö tröôùc. Caùc nghieäp hieän taïi thì quaû aáy laø vò lai, ñeàu noùi nhö tröôùc. Caùc nghieäp hieän taïi thì quaû aáy laø hieän taïi, nghieäp aáy coù hai loaïi, ñoù laø thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, thuaän theo khoâng nhaát ñònh maø nhaän quaû. Laïi coù ngöôøi noùi: Trong naøy döïa vaøo moät chuùng ñoàng phaàn hieän taïi maø soaïn ra luaän. Döïa

vaøo ñaây maø noùi caùc nghieäp quaù khöù, quaû aáy hoaëc laø quaù khöù, nhö tröôùc ñaõ noùi; hoaëc laø vò lai, nghieäp aáy coù hai loaïi, ñoù laø thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû, vaø thuaän theo khoâng nhaát ñònh maø nhaän quaû; hoaëc laø hieän taïi, nghieäp aáy coù ba loaïi, tröø ra thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû. Caùc nghieäp vò lai cuõng noùi nhö tröôùc. Caùc nghieäp hieän taïi , quaû aáy hoaëc laø hieän taïi, nghieäp aáy coù hai loaïi, ñoù laø thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, vaø thuaän theo khoâng nhaát ñònh maø nhaän quaû; hoaëc laø vò lai, nghieäp aáy coù ba loaïi, tröø ra thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 118 333

Hoûi: Coù theå coù nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, maø nhaân ôû quaù khöù, quaû ôû vò lai chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø döïa vaøo saùt-na ôû phaàn vò hieän taïi maø noùi, khoâng döïa vaøo moät Chuùng ñoàng phaàn hieän taïi maø noùi. Laïi coù ngöôøi noùi: Cuõng döï vaøo moät chuùng ñoàng phaàn hieän taïi maø noùi, nghóa laø nhö coù moät ngöôøi, taïo taùc taêng tröôûng nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû roài, chöa ñaït ñöôïc quaû mang laïi maø baát ngôø maïng chung, luùc baáy giôø thì goïi laø nhaân ôû quaù khöù, quaû ôû vò lai. Coù theå coù nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, maø nhaân ôû quaù khöù, quaû ôû hieän taïi; hoaëc laø nhaân ôû hieän taïi, quaû ôû vò lai chaêng? Neáu döïa vaøo moät chuùng ñoàng phaàn hieän taïi ñeå hoûi, thì neân traû lôøi laø khoâng coù. Toân giaû Dieäu AÂm noùi laø coù, nghóa laø nhö tröôùc noùi. Coù theå coù nhö thaân nghieäp caûm ñeân quaû dò thuïc, ngöõ nghieäp-yù nghieäp thì khoâng nhö vaäy chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Nay ôû trong naøy phöông tieän bieåu hieän roõ raøng do ba nghieäp maø caûm deán quaû yeâu quyù-khoâng yeâu quyù, trong chöông Kieán Uaån sau phöông tieän bieåu hieän roõ raøng veà phaàn vò sai bieät. Trong naøy, nhöõng caâu hoûi thì tröôùc laø traû lôøi veà phaåm Haéc(aùc), sau laø traû lôøi veà phaåm Baïch (thieän). Ñoù goïi laø Tyø-baø-sa toùm löôïc ôû nôi naøy. Hoûi: Coù theå coù nhö thaân nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, ngöõ nghieäp- yù nghieäp thì khoâng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Coù, nhö thaân khoâng giöõ gìn-ngöõ giöõ gìn, ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø coù taâm thieän-hoaëc laø taâm voâ kyù, nghóa laø vaøo luùc naøy khôûi leân nghieäp Bieåu cuûa thaân baát thieän, töø ñoù phaùt khôûi nghieäp voâ bieåu chuyeån theo; vaø vaøo luùc naøy hoaëc laø luùc tröôùc khôûi leân nghieäp Bieåu cuûa ngöõ thieän, töø ñoù phaùt khôûi nghieäp Voâ bieåu chuyeån theo, ngay ôû luùc baáy giôø hieän khôûi taâm thieän-hoaëc laø taâm voâ kyù. Trong naøy, thaân nghieäp caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, ngöõ nghieäp caùm ñeán dò thuïc yeâu thích, yù nghieäp neáu taâm thieän khôûi leân thì caûm ñeán dò thuïc yeâu thích, neáu taâm voâ kyù khôûi leân thì khoâng caûm ñeán dò thuïc yeâu thích-khoâng yeâu thích. Laïi nhö thaân giöõ gìn-ngöõ khoâng giöõ gìn, ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø coù taâm baát thieän-hoaëc laø taâm voâ kyù, nghieäp laø vaøo luùc naøy khôûi leân nghieäp Bieåu cuûa thaân thieän, töø ñoù phaùt khôûi nghieäp Voâ bieåu chuyeån theo; vaø vaøo luùc naøy hoaëc laø do luùc tröôùc khôûi leân nghieäp Bieåu cuûa ngöõ baät thieän, töø ñoù phaùt khôûi nghieäp Voâ bieåu chuyeån theo, ngay ôû luùc baáy giôø hieän khôûi taâm baát thieän-hoaëc laø taâm voâ kyù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 118 334

Trong naøy, thaân nghieäp caûm ñeán dò thuïc yeâu thích, ngöõ nghieäp caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, yù nghieäp neáu taâm baát thieän khôûi leân thì caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, neáu taâm voâ kyù khôûi leân thì khoâng caûm ñeán dò thuïc yeâu thích-khoâng yeâu thích. Ñoù goïi laø nhö thaân nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, ngöõ nghieäp-yù nghieäp thì khoâng nhö vaäy. Hoûi: Coù theå coù nhö ngöõ nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, thaân nghieäp- yù nghieäp thì khoâng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Coù, nhö thaân giöõ gìn-ngöõ khoâng giöõ gìn, ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø coù taâm thieän-hoaëc laø taâm voâ kyù, nghóa laø vaøo luùc naøy hoaëc laø do luùc tröôùc khôûi leân nghieäp Bieåu cuûa thaân thieän, töø ñoù phaùt khôûi nghieäp Voâ bieåu chuyeån theo; vaø vaøo löùc naøy khôûi leân nghieäp bieåu cuûa ngöõ baát thieän, töø ñoù phaùt khôûi nghieäp Voâ bieåu chuyeån theo, ngay ôû luùc baáy giôø hieän khôûi taâm thieän-hoaëc laø taâm voâ kyù. Trong naøy, thaân nghieäp caûm ñeán dò thuïc yeâu thích, ngöõ nghieäp caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, yù nghieäp neáu taâm thieän khôûi leân thì caûm ñeán dò thuïc yeâu thích, neáu taâm voâ kyù khôûi leân thì khoâng caûm ñeán dò thuïc yeâu thích-khoâng yeâu thích. Nhö thaân khoâng giöõ gìn-ngöõ giöõ gìn, ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø khôûi leân taâm baát thieän-hoaëc laø taâm voâ kyù, nghóa laø vaøo luùc naøy hoaëc laø do luùc tröôùc khôûi leân nghieäp Bieåu cuûa thaân baát thieän, töø ñoù phaùt khôûi nghieäp Voâ bieåu chuyeån theo; vaø vaøo luùc naøy khôûi leân nghieäp Bieåu cuûa ngöõ thieän, töø ñoù phaùt khôûi nghieäp Voâ bieåu chuyeån theo, ngay ôû luùc baáy giôø khôûi leân taâm baát thieän-hoaëc laø taâm voâ kyù. Trong naøy, thaân nghieäp caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, ngöõ nghieäp caûm ñeán dò thuïc yeâu thích, yù nghieäp neáu taâm baát thieän khôûi leân thì caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, neáu taâm voâ kyù khôûi leân thì khoâng caûm ñeán dò thuïc yeâu thích-khoâng yeâu thích. Ñoù goïi laø nhö ngöõ nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, thaân nghieäp vaø yù nghieäp thì khoâng nhö vaäy. Caùc quaû baùo cuûa chuùng sinh muoán laøm cho coù söï thieáu keùm veà luaät nghi-khoâng luaät nghieäp, trong caùc caâu naøy döïa vaøo yù nghóa aáy, thì thaân giöõ gìn-ngöõ khoâng giöõ gìn, ngöõ giöõ gìn-thaân khoâng giöõ gìn, ñeàu coù theå döïa vaøo ba loaïi maø noùi, ñoù laø truù trong luaät nghi, hoaëc laø truù trong khoâng luaät nghi, hoaëc laø truù trong khoâng phaûi laø luaät nghi-khoâng phaûi laø khoâng luaät nghi. Caùc quaû baùo cuûa chuùng sinh muoán laøm cho khoâng coù thieáu keùm veà luaät nghi-khoâng luaät nghi, trong caùc caâu naøy döïa vaøo yù nghóa aáy, chæ döïa vaøo truù trong khoâng phaûi laø luaät nghi-khoâng phaûi laø khoâng luaät nghi maø noùi chöù khoâng phaûi laø loaïi khaùc.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 118 335

Hoûi: Coù theå coù nhö yù nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp thì khoâng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Coù, nhö thaân giöõ gìn-ngöõ giöõ gìn, ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø coù taâm baát thieän; noùi traùi vôùi töôùng naøy cuõng nhö vaäy. Traùi vôùi töôùng naøy..., nhö tröôùc ñaõ giaûi thích. Trong naøy, neáu yù nghieäp caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, thì thaân nghieäp vaø ngöõ

nghieäp caûm ñeán dò thuïc yeâu thích; neáu yù nghieäp caûm ñeán dò thuïc yeâu thích, thì thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích. Ñoù goïi laø nhö yù nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp thì khoâng nhö vaäy. Hoûi: Coù theå coù nhö thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, yù nghieäp thì khoâng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Coù, nhö thaân khoâng giöõ gìn-ngöõ khoâng giöõ gìn, ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø coù taâm thieän-hoaëc laø taâm voâ kyù; noùi traùi vôùi töôùng naøy cuõng nhö vaäy, nhö tröôùc ñaõ giaûi thích. Trong naøy, neáu thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, thì yù nghieäp caûm ñeán dò thuïc yeâu thích; hoaëc laø cuõng khoâng caûm ñeán; neáu thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp caûm ñeán dò thuïc yeâu thích, thì yù nghieäp caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, hoaëc laø cuõng khoâng caûm ñeán. Ñoù goïi laø nhö thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, yù nghieäp thì khoâng nhö vaäy. Caùc quaû baùo cuûa chuùng sinh muoán laøm cho coù söï thieáu keùm veà luaät nghieäp-khoâng luaät nghieäp, vaø caùc quaû baùo cuûa chuùng sinh muoán laøm cho khoâng coù thieáu keùm veà luaät nghi-khoâng luaät nghi, trong caùc caâu naøy döïa vaøo yù nghóa aáy, thì thaân giöõ gìn-ngöõ giöõ gìn, thaân khoâng giöõ gìn-ngöõ khoâng giöõ gìn, ñeàu coù theà döïa vaøo ba loaïi maø noùi, ñoù laø hoaëc truù trong luaät nghi, hoaëc laø truù trong khoâng luaät nghi, hoaëc laø truù trong khoâng phaûi laø luaät nghieäp-khoâng phaûi laø khoâng luaät nghi. Hoûi: Coù theå coù nhö thaân nghieäp vaø yù nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, ngöõ nghieäp thì khoâng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Coù, nhö thaân khoâng giöõ gìn-ngöõ giöõ gìn, ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø coù taâm baát thieän. Noùi traùi vôùi töôùng naøy cuõng nhö vaäy, nhö tröôùc ñaõ giaûi thích. Hoûi: coù theå coù nhö thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp caûm ñeán caûm ñeán quaû dò thuïc, yù nghieäp cuõng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Coù, nhö thaân khoâng giöõ gìn-ngöõ khoâng giöõ gìn, ngöôøi aáy vaøo luùc baáy giôø coù taâm baát thieän. Noùi traùi vôùi töôùng naøy cuõng nhö vaäy, nhö tröôùc ñaõ giaûi thích.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 118 336

Trong naøy, hoaëc laø ba nghieäp ñeàu caûm ñeán dò thuïc khoâng yeâu thích, hoaëc laø ba nghieäp ñeàu caûm ñeán dò thuïc yeâu thích. Ñoù goïi laø nhö thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp caûm ñeán quaû dò thuïc, yù nghieäp cuõng nhö vaäy. Hoûi: Coù theå coù quaû dò thuïc khoâng phaûi laø thaân nghieäp-ngöõ nghieäp vaø yù nghieäp caûm ñeán maø caûm ñeán quaû dò thuïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø taâm baát töông öng haønh caûm ñeán quaû dò thuïc, saéc- taâm-sôû phaùp vaø taâm baát töông öng haønh. Ñieàu naøy laïi laø theá naøo? Ñoù laø Voâ töôûng ñònh-Dieät taân ñònh, ñaéc (phaùp baát töông öng) vaø sinh-laõo-truù- voâ thöôøng cuûa phaùp aáy. Hoûi: Voâ töôûng ñònh caûm ñeán dò thuïc naøo? Ñaùp: Hoaëc coù ngöôøi noùi: Voâ töôûng ñònh caûm ñeán dò thuïc Voâ töôûng vaø Saéc, maïng caên chuùng ñoàng phaàn laø dò thuïc cuûa nôi aáy coù taâm Tónh löï, caùc Uaàn coøn laïi laø dò thuïc cuøng coù. Laïi coù ngöôøi noùi: Voâ töôûng ñònh caûm ñeán dò thuïc Voâ töôûng vaø Saéc, maïng caên laø dò thuïc cuûa nôi aáy coù taâm Tónh löï, caùc Uaån coøn laïi laø dò thuïc cuøng coù. Laïi coù ngöôøi noùi: Voâ töôûng ñònh caûm ñeán dò thuïc Voâ

töôûng, caùc Uaån coøn laïi laø dò thuïc cuøng coù. Hoûi: neáu nhö vaäy thì maïng caên khoâng phaûi laø dò thuïc do nghieäp maø caûm ñeán,luaän Phaåm Loaïi Tuùc noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Moät phaùp laø nghieäp, dò thuïc khoâng phaûi laø nghieäp, ñoù goïi laø maïng caên.” Ñaùp: Taát caû maïng caên laø quaû dò thuïc, caùc quaû dò thuïc phaàn nhieàu do nghieäp maø caûm ñeán, cho neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nhö vaäy khoâng coù dò thuïc naøo khoâng phaûi laø do nghieäp maø caûm ñeán. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu luùc coù taâm thì cuõng caûm ñeán dò thuïc cuûa caùc Uaån khoâng coù taâm, neáu luùc khoâng coù taâm thì cuõng caûm ñeán dò thuïc cuûa caùc Uaån coù taâm. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì leõ ra nhaân coù taâm caûm ñeán quaû khoâng coù taâm, leõ ra nhaân khoâng coù taâm caûm ñeán quaû coù taâm? Ñaùp: Ñieàu naøy cuõng khoâng coù gì sai. Nhö nhaân coù saéc caûm ñeán quaû khoâng coù saéc, hoaëc laø nhaân khoâng coù saéc caûm ñeán quaû coù saéc, nghieäp cuûa sai bieät khoâng traùi vôùi Chaùnh lyù; ôû ñaây cuõng nhö vaäy. Lôøi bình: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Dò thuïc Voâ töôûng chæ caûm ñeán Voâ töôûng ñònh, taát caû maïng caên vaø Chuùng ñoàng phaàn, saéc caên nhö nhaõn… ñeàu do nghieäp maø caûm ñeán, Uaån khaùc cuøng caûm ñeán. Hoûi: Dieät taän ñònh caûm ñeán dò thuïc naøo?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 118 337

Ñaùp: Caûm ñeán dò thuïc cuûa boán Uaån thuoäc Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Hoûi: Ñaéc (phaùp baát töông öng) caûm ñeán dò thuïc naøo? Ñaùp: Caûm ñeán saéc-taâm-taâm sôû phaùp vaø baát töông öng haønh. Hoûi: Ñaéc coù theå caûm ñeán Chuùng ñoàng phaàn hay khoâng? Ñaùp: Hoaëc coù ngöôøi noùi: Khoâng caûm ñeán. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì chuùng ñoàng phaàn laø do nghieäp maø caûm ñeán, Ñaéc naøy khoâng phaûi laø nghieäp, cho neân khoâng coù theå caûm ñeán Chuùng ñoàng phaàn, hoï noùi caùc Ñaéc caûm ñeán dò thuïc cuûa saéc, thì coù theå caûm ñeán boán Xöù, ñoù laø Saéc- Höông-Vò-Xuùc; cuõng caûm ñeán dò thuïc cuûa taâm-taâm sôû phaùp, ñoù laø Laïc thoï-Khoå thoï-khoâng Khoå khoâng Laïc thoï vaø phaùp töông öng; caûm ñeán dò thuïc cuûa taâm baát töông öng haønh, ñoù laø Ñaéc-sinh-truù-laõo-voâ thöôøng. Toân giaû Taêng-giaø-phaït-toâ noùi raèng: “Ñaéc cuõng coù theå caûm ñeán quaû Chuùng ñoàng phaàn, nghóa laø raát nhieàu Ñaéc tích taäp coù theå caûm ñeán moät Chuùng ñoàng phaàn; nhöõng Ñaéc döïa vaøo thaân ngu ñaàn chaäm chaïp yeáu keùm, khoâng roõ raøng-khoâng saéc beùn, gioáng nhö giun ñaát-ba ba-raén- voi…, Chuùng ñoàng phaàn aáy laø do Ñaéc maø caûm ñeân. Nhöõng ngöôøi noùi Ñaéc cuõng coù theå caûm ñeán Chuùng ñoàng phaàn, hoï noùi Ñaéc naøy caûm ñeán dò thuïc cuûa saéc, ñoù laø chín Xöù tröø ra Thanh xöù; caûm ñeán dò thuïc cuûa taâm- taâm sôû phaùp, ñoù laø Laïc thoï-Khoå thoï-khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, vaø phaùp töông öng; caûm ñeán dò thuïc cuûa taâm baát töông öng haønh, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh-töû-laõo-voâ thöôøng.” Vò aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi naøy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Ñaéc vaø Ñaéc höôùng veà nhau khoâng cuøng chung moät quaû, giaû söû tích taäp vôùi soá löôïng vöôït quaù Caâu-chi thì ñaâu coù ích gì; neáu cuøng chung moät quaû thì coù theå coù ñieàu naøy. Vì vaäy, nhö tröôùc ñaõ noùi laø hôïp lyù. Toân giaû Dieäu

AÂm ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Ñaéc khoâng coù theå caûm ñeán Chuùng ñoàng phaàn, luùc nghieäp khaùc caûm ñöôïc Chuùng ñoàng phaàn, ñoái vôùi Nhaõn xöù cho ñeán YÙ xöù aáy, Ñaéc cuõng coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa töôùng traïng, töùc laø caùc phaùp sinh-truù-laõo-voâ thöôøng kia, trong naøy cuõng thaâu nhieáp döïa vaøo phaùp kia, bôûi vì khoâng töï taïi.” Hoûi: Coù theå coù ba nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû..., nhaän laáy quaû dò thuïc khoâng phaûi laø tröôùc-khoâng phaûi laø sau chaêng? Ñaùp: Coù theå noùi roäng ra. Trong naøy, khoâng phaûi laø tröôùc, laø ngaên chaën quaù khöù; khoâng phaûi laø sau, laø ngaên chaën vò lai; nhaän laáy quaû dò thuïc, ñoù laø ba nghieäp cuøng ôû trong moät saùt-na nhaän laáy quaû dò thuïc. Döïa vaøo ñaây laäp ra caâu hoûi, vì vaäy ñaùp raèng laø coù. Nghóa laø saéc cuûa nghieäp thuaän theo phaùp

hieän taïi nhaän quaû, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán Xöù, ñoù laø Saéc-Höông-Vò-Xuùc; taâm-taâm sôû phaùp cuûa nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa Laïc thoï-Khoå thoï- khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, vaø dò thuïc töông öng vôùi noù; taâm baát töông öng haønh cuûa nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc caûu boán loaïi, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng. Laïi nöõa, taâm baát töông öng haønh laø nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa hia loaïi, ñoù laø Ñaéc- sinh truù laõo voâ thöôøng; saéc laø nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù, tröø ra Thanh xöù; taâm- taâm sôû phaùp laø nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa Laïc thoï-Khoå thoï-khoâng Khoå thoï khoâng Laïc thoï, vaø dò thuïc töông öng vôùi noù. Laïi nöõa, taâm-taâm sôû phaùp laø nghieäp thuaän theo phaùp hieän taïi nhaän quaû, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa Laïc thoï-Khoå thoï-khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, vaø dò thuïc töông öng vôùi noù; taâm baát töông öng haønh laø nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp nhaän quaû, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng; saéc laø nghieäp thuaän theo ñôøi keá tieáp thöù hai nhaän quaû, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù, tröø ra Thanh xöù. Hoûi: Coù theå coù ba nghieäp laø thuaän theo Laïc thoï..., nhaän laáy quaû dò thuïc khoâng phaûi laø tröôùc-khoâng phaûi laø sau chaêng? Ñaùp: Coù. Nghóa laø saéc thuoäc veà nghieäp thuaän theo Laïc thoï, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù ôû loaøi ngöôøi-trôøi, tröø ra Thanh xöù; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán Xöù ôû neõo aùc, ñoù laø Saéc-Höông-Vò- Xuùc. Taâm-taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp thuaän theo Khoå thoï, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa Khoå thoï, vaø dò thuïc töông öng vôùi noù. Taâm baát töông öng haønh thuoäc veà nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa hai loaïi ôû

neõo aùc, ñoù laø Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng. Laïi nöõa, taâm baát töông öng haønh thuoäc veà nghieäp thuaän theo Laïc thoï, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa hao loaïi ôû neõo aùc, ñoù laø Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng. Saéc thuoäc veà nghieäp thuaän theo Khoå thoï, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù ôû neõo aùc, ñoù laø tröø ra Thanh xöù; coù theå caûm ñeán dò

thuïc cuûa boán Xöù ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø Saéc-Höông-Vò-Xuùc. Taâm-taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, vaø dò thuïc töông öng vôùi noù. Laïi nöõa, taâm-taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp thuaän theo Laïc thoï, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc Laïc thoï, vaø dò thuïc töông öng vôùi noù. Taâm baát töông öng haønh thuoäc veà nghieäp thuaän theo Khoå thoï, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi ôû neõo aùc, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa hai loaïi ôû loaøi ngöôøi-trôøi. Ñoù laø Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng. Saéc thuoäc veà nghieäp thuaän theo khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø tröø ra Thanh xöù; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán Xöù ôû neõo aùc, ñoù laø Saéc-Höôøng-Vò-Xuùc. Hoûi: Coù theå coù nghieäp cuûa ba coõi, nhaän laáy quaû dò thuïc khoâng phaûi laø tröôùc-khoâng phaûi laø sau chaêng? Ñaùp: Coù, cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, ñaïo lyù neân ñaùp raèng laø khoâng coù, bôûi vì quaû dò thuïc quyeát ñònh vaøo coõi vaø ñòa, maø noùi laø coù thì coù lyù chaêng? Coù ngöôøi noùi: Trong naøy bôûi vì hoûi khoâng hôïp lyù, cho neân tuøy theo ñieàu ñoù maø ñöa ra caùch traû lôøi khoâng hôïp lyù. Vì sao caàn phaûi ñöa ra caâu hoûi khoâng hôïp lyù? Bôûi vì muoán thöû nghieäm ngöôøi khaùc cho neân ñöa ra caâu hoûi naøy. Töøng nghe ôû nöôùc Ca-thaáp-di-la coù moät Luaän Sö, ñi ñeán Taêng giaø lam ôû AÙm Laâm thuoäc Baéc AÁn Ñoä, ngöôøi tri söï trong chuùng sai laøm coâng vieäc cuûa Taêng giao phoù, cho neân khoâng nhaän lôøi vaø noùi toâi laø Luaän Sö caàn phaûi traùnh ñieàu aáy. Ngöôøi tri söï aáy ñi ñeán trình baøy vôùi A-la-haùn ñöùng ñaàu trong raèng: Coù moät Tyø kheo ôû nöôùc Ca-thaáp-di-la, ñeán Taêng giaø lam naøy theo thöù töï neân laøm coâng vieäc cuûa Taêng giao phoù, ngöôøi aáy khoâng nhaän lôøi vaø noùi toâi laø Luaän Sö caàn phaûi traùnh ñieàu aáy. Vò A-la- haùn noùi: OÂng neân ñeán hoûi coù theå coù nghieäp cuûa ba coõi nhaän laáy quaû dò thuïc khoâng tröôùc-khoâng sau chaêng? Ngöôøi tri söï Taêng lieàn ñi ñeán hoûi ñieàu ñoù. Ngöôøi kia gaëp caâu hoûi naøy traû lôøi raèng khoâng coù. Ngöôøi tri söï Taêng trôû veà nôi vò A-la-haùn ñöùng ñaàu trong chuùng thöa raèng: Ñaõ hoûi vaø ngöôøi aáy traû lôøi raèng khoâng coù. Vò A-la-haùn noùi: Chaéc chaén laø Luaän Sö neân traùnh bôùt coâng vieäc cuûa Taêng. Vì vaäy, nay ôû ñaây thuaät laïi caâu hoûi aáy, muoán coù söï thöû nghieäm cho neân cuõng tieáp tuïc ñöa ra caâu traû lôøi khoâng hôïp lyù. Laïi coù ngöôøi noùi: Döïa vaøo quaû taêng thöôïng ñeå hoûi-ñaùp nhö vaäy

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 118 340

cuõng khoâng traùi vôùi lyù, bôûi vì nghieäp cuûa ba coõi coù leõ coù cuøng moät luùc nhaän laáy quaû naøy. Nghóa laø saéc cuûa nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, nghieäp naøy cuõng caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù heä thuoäc coõi Duïc, ñoù laø tröø ra Thanh xöù. Taâm-taâm sôû phaùp cuûa nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só, nhöõng ngöôøi coù nieàm tin thanh tònh, nghe coù Tyø kheo chöùng ñöôïc Tónh löï, lieàn cuùng döôøng caùc loaïi quaàn aùo-aên uoáng- caùc vaät duïng cung caáp cho thaân, vò aáy tieáp nhaän cuùng döôøng roài phaùt sinh Laïc thoï vaø phaùp töông öng, taâm baát töông öng haønh cuûa nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só, nhöõng ngöôøi coù nieàm tin thanh tònh, nghe coù Tyø kheo ñaït ñöôïc ñònh Voâ saéc, lieàn cuùng döôøng caùc loaïi aùo quaàn-aên uoáng-caùc vaät duïng cung caáp cho thaân, vò aáy tieáp nhaän cuùng döôøng roài maïng caên khoâng ñoaïn maát. Laïi nöõa, taâm baát töông öng haønh thuoäc veà nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, nghieäp naøy cuõng caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi ôû coõi Duïc, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng. Saéc thuoäc veà nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só, nhöõng ngöôøi coù nieàm tin thanh tònh, nghe coù Tyø kheo chöùng ñöôïc Tónh löï, lieàn cuùng döôøng caùc loaïi aùo quaàn-aên uoáng-caùc vaät duïng cung caáp cho thaân, vò aáy tieáp nhaän cuùng döôøng roài nuoâi lôùn caùc caên, taêng theâm Ñaïi chuûng. Taâm-taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø Baø-la- moân, Tröôûng giaû, Cö só, nhöõng ngöôøi coù nieàm tin thanh tònh, nghe coù Tyø kheo chöùng ñöôïc Ñònh Voâ saéc, lieàn cuùng döôøng caùc loaïi aùo quaàn-aên uoáng-caùc vaät duïng cung caáp cho thaân, vò aáy tieáp nhaän cuùng döôøng roài phaùt sinh Laïc thoï vaø phaùp töông öng. Laïi nöõa, taâm-taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp heä thuoäc coõi Duïc, nghieäp naøy cuõng caûm ñeán Laïc thoï-Khoå thoï-khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, vaø phaùp töông öng vôùi noù. Taâm baát töông öng haønh thuoäc veà nghieäp heä thuoäc coõi Saéc, ñoù laø Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só, nhöõng ngöôøi coù nieàm tin thanh tònh, nghe coù Tyø kheo chöùng ñöôïc Tónh löï, lieàn cuùng döôøng caùc loaïi aùo quaàn-aên uoáng-caùc baät duïng cung caáp cho thaân, vò aáy tieáp nhaän cuùng döôøng roài maïng caên khoâng ñoaïn maát. Saéc thuoäc veà nghieäp heä thuoäc coõi Voâ saéc, ñoù laø Baø-la-moân, Tröôûng giaû, Cö só, nhöõng ngöôøi coù nieàm tin thanh tònh, nghe coù Tyø kheo chöùng ñöôïc Ñònh Voâ saéc, lieàn cuùng döôøng caùc loaïi aùo quaàn-aên uoáng-caùc vaät duïng cung caáp cho thaân, vò aáy tieáp nhaän cuùng döôøng roài nuoâi lôùn caùc caên, taêng theâm Ñaïi chuûng. Bôûi vì ñaïo lyù naøy cho neân nay ôû trong naøy, döïa vaøo quaû taêng thöôïng ñöa ra hoûi-ñaùp nhö vaäy, cuõng khoâng traùi vôùi lyù. Bôûi vì quaû taêng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 118 341

thöôïng ñoái vôùi taát caû coõi vaø ñòa, khoâng coù söï giaùn ñoaïn ngaên caùch. Hoûi: Coù theå coù nghieäp thieän-baát thieän, nhaän laáy quaû dò thuïc khoâng tröôùc-khoâng sau chaêng? Ñaùp: Coù, cho ñeán noùi roäng ra. Nghóa laø saéc thuoäc

veà nghieäp thieän, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø tröø ra Thanh xöù; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi ôû neõo aùc, ñoù laø Saéc-Höông-Vò-Xuùc. Taâm-taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp baát thieän, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc Khoå thoï vaø dò thuïc töông öng vôùi noù. Taâm baát töông öng haønh, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi ôû neõo aùc, ñoù laø maïng caên- Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa hai loaïi ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng. Laïi nöõa, taâm-taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp thieän, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa Laïc thoï-khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, vaø dò thuïc töông öng vôùi noù. Taâm baát töông öng haønh, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa hai loaïi ôû neõo aùc, ñoù laø Ñaéc- sinh truù laõo voâ thöôøng. Saéc thuoäc veà nghieäp baát thieän, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù ôû neõo aùc, ñoù laø tröø ra Thanh xöù; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán Xöù ôû loaøing-trôøi, ñoù laø Saéc-Höông-Vò-Xuùc. Hoûi: Coù theå coù nghieäp do kieán-tu maø ñoaïn, nhaän laáy quaû dò thuïc khoâng tröôùc-khoâng sau chaêng? Ñaùp: Coù, cho ñeán noùi roäng ra. Nghóa laø saéc thuoäc veà nghieäp do kieán maø ñoaïn, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù ôû neõo aùc, ñoù laø tröø ra Thanh xöù; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán Xöù ôû loaøi nghieäp-trôøi, ñoù laø Saéc-Höông- Vò-Xuùc. Taâm-taâm sôû phaùp vaø taâm baát töông öng haønh thuoäc veà nghieäp do tu maø ñoaïn, nghieäp naøy coù hai loaïi, ñoù laø thieän vaø baát thieän. Taâm- taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp thieän, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc Laïc thoï-khoâng Khoå khoâng Laïc thoï, vaø dò thuïc töông öng vôùi noù; taâm baát töông öng haønh, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa hai loaïi ôû neõo aùc, ñoù laø Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng. Taâm-taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp baát thieän, nha naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc Khoå thoï vaø dò thuïc töông öng vôùi noù; taâm baát töông öng haønh, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi ôû neõo aùc, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa hai loaïi ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø Ñaéc-sinh truù

laõo voâ thöôøng. Laïi nöõa, taâm-taâm sôû phaùp thuoäc veà nghieäp do kieán maø ñoaïn, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc Khoå thoï vaø dò thuïc töông öng vôùi noù. Taâm baát töông öng haønh, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán loaïi ôû neõo aùc, ñoù laø maïng caên-Chuùng ñoàng phaàn-Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa hai loaïi ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø Ñaéc-sinh truù laõo voâ thöôøng. Saéc thuoäc veà do tu maø ñoaïn, nghieäp naøy coù hai loaïi, ñoù laø thieän vaø baát thieän. Saéc thuoäc veà nghieäp thieän, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø tröø ra Thanh xöù; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán Xöù ôû neõo aùc, ñoù

laø Saéc-Höông-Vò- Xuùc. Saéc thuoäc veà nghieäp thieän, nghieäp naøy coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa chín Xöù ôû neõo aùc, ñoù laø tröø ra Thanh xöù; coù theå caûm ñeán dò thuïc cuûa boán Xöù ôû loaøi ngöôøi-trôøi, ñoù laø Saéc-Höông-Vò-Xuùc. Nhaân quaû dò thuïc nhö trong phaåm luaän veà Trí ôû chöông Taïp Uaån ñaõ noùi roäng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.